

Ukataji miti unavyoathiri mazingira, mifugo Pwani

Na Beatrice Shayo

WANANCHI wa Kijiji cha Chamakweza, Wilaya ya Bagamoyo mkoani Pwani wamelalamikia ukataji miti uliokithiri na kusababisha athari kwa mifugo yao ikiwamo kufa kutokana na uharibifu wa mazingira.

Wakiitanguliza na waandishi wa habari mwishoni mwa wiki, wananchi hao walilalamikia kitenendo cha ukataji miti kwa ajili ya kuchoma mkaa na kusababisha uharibifu wa mazingira na mifugo yao kuko-
sa chakula hali inayowalazimu kuhamisha kwenda maeneo mengine kutafuta nyasi.

Jacob Samwel, mkaazi wa kijiji hicho alisema ukataji wa miti umeleta athari hasa kwa mifugo kushindwa kupita kutokana na miba mingi baada ya kuchoma mkaa kutokana maji.

"Tunaathirika na hali ya jangwa zamani kulikuwa na mbitu mingi na miti mikubwa kwa sasa miti haluna kume-
kuwa jangwa kutokana na mazingira havo mifugo nambiamisha kutepeleka maeneo mengine ili iweze kupata nyasi mwaka, jata mifugo mingi ili-
kufa," alibainika.

Aidha, alisema mkaa inay

ochomwa inasafirishwa kuelekea maeneo ya miti bila kufuata sheria na kushauri itumike nishati mbadala ikiwamo gesi ili kulinda mazingira.

"Wanaruhibu mazingira na mwisho wa siku miti itaisha tunajikuta tunapata hasara tunashauri wasishawishi watu kuja kukata miti wajitahidi kuangalia nishati nyingine kwa ajili ya kupika ili mistu ibaki kuwa salama na jamii nyingine iweze kufurahia uwapo wa mistu," alisema.

Alisema, wanajitahidi kutunza mazingira wanapowahaini wahalifu huwakamata na kuwakatiza wasiendelee kufanya uharibifu.

"Tulikuwa na mabwawa ya asili na uoto wa asili baada ya uharibifu huo wa ukataji wa miti mabwawa yamekuka hakuna kitu kwa sasa tunachangamoto tumehamisha mifugo kwenda maeneo mengine kama Mkuranga kutafuta malisho," alisema.

Naye Lengayo Koletu alisema, athari ya ukataji wa miti ni ukame katika eneo hilo.

Aidha, wanachafanya uharibifu huo hawachakuliwi hatua kabu na kuwafanya kutadi bila woga.

Alisema wachungaji wa-

najisikia vibaya, hawapendezwi na hali hiyo na wakati mwingine wanapowakuta waharibifu hao porini huwakimbiza ili kuhakikisha mazingira yanalindwa.

Baadhi ya wanaofanya shughuli za ukataji wa miti, Kondo Mwaule, alisema wanafumbiwa macho kutokana na hali zao mbaya za maisha ingawa ni kweli wanafanya uharibifu wa mazingira. "Serikali iangalie ifanye jambo gani ili tupate kula na wengine wasingie katika ukataji wa miti

ikishindikana ujue wananchi wengi wataathirika," alisema.

Mwenyekiti wa kijiji cha Mbala, Lepa Mumbi, alisema tatizo hilo limekuwa ni kero kwa sababu wanakosa vivuli vya ng'ombe kupumzika.

"Pori zima linakuwa na miba na tatizo ni huo ukataji wa miti katika kijiji tunashindwa kuwakamata kuna wakati wanakuja kukata miti usiku wakijua huo muda tumelala," alisema.

Alisema mara kwa mara wame-

kuwa na kikao cha kitongoji na kuwaeleza marufuku ya kukata miti ndani ya eneo hilo, lakini bado wanaendelea kufanya kwa kuficho.

Mumbi alisema kitongoji chao kimeathirika kwa asilimia 60 kuanzia mwaka 2018 hadi sasa kutokana na ukataji wa miti.

Aidha, aliiomba wazara husika ifungue macho kuweka katazo mahususi kwa ajili ya kudhibiti biashara ya mkaa ili kulinda miti inayokatwa kienyeji.

MAMLAKA YA MAPATO TANZANIA

Imethibitishwa na ISO 9001: 2015

TAARIFA KWA UMMA

USAJILI WA NAMBA YA UTAMBULISHO WA MLIPAKODI (TIN) NA MATUMIZI YA MASHINE ZA KIELEKTRONIKI (EFDs) KWA WAFANYABIASHARA WOTE KATIKA ENEO LA MKOA WA KODI KARIAKOD

Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) inapenda kuwataarifu wafanyabiashara wote katika eneo la mkoa wa

Msomera kwazidi kunoga

Na MWANDISHI WETU

SERIKALI imesema Kijiji cha Msomera kilichopo Wilaya ya Handeni mkoani Tanga, kinawekwa mipango maalumu ya kuwa shamba darasa la uchumi wa mifugo, ambapo kwa kuanzia itaweka kambi hivi karibuni ya kuhamasisha upandishaji mbegu bora za ng'ombe wa kisasa.

Naibu Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Abdallah Ulega alisema hayo mwishoni mwa wiki alipotembelea kijijini hapo kujionea ukarabati na ujenzi wa miundombinu kwa ajili ya shughuli za mifugo katika maeneo waliyohamia wafugaji kutoka Hifadhi ya Ngorongoro.

Ulega alisema nia ya serikali ni kutaka shughuli za ufugaji katika kijiji cha Msomera ziwe bora na kisasa zaidi.

"Msomera itakuwa eneo maalumu kwa uchumi wa mifugo na miundombinu, inaendelea kujengwa, leo (juzi) nimeshuhudia majosho yakikarabatiwa na nimeshuhudia ng'ombe zaidi ya 1,000 wa wakazi wa kijiji cha Msomera wakiogeshwa, pia kuna kazi kubwa inaendelea ya kujengwa biwawa la kuhifadhi maji kwa ajili ya mifugo na binadamu," alisema Ulega.

Alisema kambi hiyo inatarajia kupandisha mbegu bora za ng'ombe wa kisasa zaidi ya 4,000 ili hatimaye kijiji cha Msomera hapo baadaye kiwe na ng'ombe wengi wa kisasa na bora watakaotoa maziwa mengi na nyama.

Alieleza tayari serikali imetenga zaidi ya sh. milioni 160 kwa ajili ya ujenzi wa kituo cha ukusanyaji maziwa katika kijiji hicho kutokana na idadi ya mifugo inayozidi kuhamia, kumilikiwa na wakazi walioundoka Ngorongoro kwa hiari.

Kwa mujibu wa Ulega, hatua hiyo ni moja ya njia ya kuvutia wawekezaji juu ya uwepo wa maziwa mengi kijijini hapo na

kuvutia ujenzi wa viwanda vya kuchakata bidhaa hiyo.

Naibu Waziri huyo aliongeza, serikali inaendelea kutenga bajeti ili kuwepo kliniki ya mifugo ikiwemo mnada wa kisasa, lengo kijiji cha Msomera kiwe shamba darasa kwa wananchi hususan wanaohamia kutoka Hifadhi ya Ngorongoro wafanye ufugaji bora na kibiashara zaidi na wengine kupata fursa ya kujifunzia hapo.

Kwa upande wake Mkuu wa Wilaya ya Handeni, Sirel Mchembe, alisema mikakati iliyopo ni kutoa elimu kwa wafugaji wote katika kijiji hicho, ambapo tayari serikali kwa kushirikiana na sekta binafsi imeanza mazungumzo juu ya namna ya utoaji wa elimu bora ya ufugaji wa kisasa.

Sirel alisema ndani ya muda mfupi tayari hali ya kiafya ya mifugo mbalimbali hususan ng'ombe imeanza kubadilika kutokana na uwepo wa malisho mengi na maji, hivyo kuanza kuongezeka uzalishaji wa maziwa.

Mkuu huyo wa wilaya alisisitiza ni vyema wakazi ambao bado wapo katika Hifadhi ya Ngorongoro mkoani Arusha, kutambua wanakaribishwa Msomera kwa ajili ya kuboresha maisha yao kwa kupata huduma za msingi na bora za ufugaji wa kisasa.

Aidha, alisema wananchi hao wanapaswa kuchangamkia fursa hiyo kwa sababu serikali inazidi kuweka mikakati mbalimbali ili kijiji cha Msomera kiwe mfano katika ufugaji wa kisasa.

Akizungumza kwa niaba ya wananchi wa Msomera, Mwenyekiti wa kijiji hicho, Martin Oleikayo Paraketi, alishukuru serikali kwa namna inavyozidi kuboresha miundombinu ya wafugaji, ambapo Wizara ya Mifugo na Uvuvi tayari inasimamia uwepo wa maji na malisho ya mifugo.

Paraketi alieleza wamefurahishwa na ujenzi wa biwawa kubwa la kuhifadhi maji kwa ajili ya mifugo na binadamu katika kijiji

hicho, linalojengwa na serikali kwa gharama ya sh. bilioni mbili na litakuwa na uwezo wa kuhifadhi maji zaidi ya lita milioni saba.

Naibu Waziri Ulega, alifanya ziara ya kikazi ya siku moja katika kijiji cha Msomera kwa lengo la kujionea ukarabati na ujenzi wa miundombinu ya wafugaji yakiwemo majosho ya kuogesha mifugo, bwawa la kuhifadhi maji ya mifugo, binadamu na maeneo ya malisho.

FURSA NYINGINE

Hatua hiyo ni mwendelezo wa juhudi za serikali kupeleka huduma muhimu katika eneo hilo ili kuwezesha wananchi wanaohama kwa hiari kutoka Ngorongoro, waishi bila kukosa huduma muhimu.

Wiki iliyopita Waziri wa Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari, Nape Nnauye aliwaahidi wananchi waliohamia kijijini hapo, serikali itapeleka haraka huduma za mawasiliano na habari.

Akizungumza wakati wa ziara yake katika eneo hilo la Msomera, alisema tayari mitandao ya simu imeanza kupeleka mawasiliano na kuzitaka mamlaka za radio na televisheni kuwapelekea wananchi huduma hiyo.

"Kwa kuwa waziri wa habari nimefika hapa, nawahakikishieni huduma hizo za habari zitafika hapa, watu wakitaka kuangalia televisheni waangalie na wakitaka kusikiliza radio wasikilize," alisisitiza.

Mbali na huduma hizo, serikali imewajengea wananchi wanaohamia kijijini hapo nyumba za kisasa kwa ajili ya kuhakikisha wanaishi katika makazi bora zaidi.

Aidha, serikali imeshajenga shule na kituo cha afya ili familia zinazohamia katika eneo hilo zipate fursa ya elimu na huduma za afya kwa karibu.

'Sukuma ndani wafugaji wanaolisha mashamba'

Na Mwandishi
Maalumu, Lindi

WAZIRI wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki amemtaka Mkuu wa Mkoa wa Lindi, Zainab Telack kuwakamata wafugaji wanaopiga wakulima na kulisha mifugo yao katika mashamba yenye mazao.

Ndaki alitoa maelekezo hayo wakati wa ziara yake ya kusikiliza na kutatua migogoro ya wafugaji na wakulima aliyoifanya katika wilaya za Kilwa na Liwale, mkoani Lindi juzi.

Alisema wafugaji wengi hasa wanaohamama kutafuta malisho ndio wanaolalamikiwa na wakulima kuwa ndio

chanzo cha vurugu, wanawapiga wakulima na kulisha mifugo yao kwa ubabe katika mashamba ya wakulima.

"Sasa Mkuu wa Mkoa na timu yako naomba wale wote wanaopiga na kulisha mifugo katika mashamba ya wakulima wakamatwe kuanzia leo (juzi), wawekwe ndani na wafunguliwe mashtaka ili sheria ichukue mkondo wake," alisema.

Kutokana na maelekezo hayo, Telack alichukua hatua za haraka na kuwaelekeza wakuu wa vituo vya polisi katika wilaya ya Kilwa na Liwale kuwakamata wafugaji waliowapiga wakulima na akaagiza apatiwe taarifa ya utekelezaji wa hatua hiyo haraka.

"Yupo kijana alimpiga diwani hapa wa Kata ya Kimambi na amemlipa shilingi 350,000, nasema hiyo ni dharau na hai-kubaliki. Nakuagiza OCD upo hapa nataka uondoke na huyo aliyemlipa diwani na wale wote wanaohusika na vitendo hivyo wakamatwe," alisisitiza.

Alisema wafugaji wote walioingia bila utaratibu mkoani humo waanze kuondoka wenyewe kabla hawajaanza kushughulikiwa kwa sababu wao ndio chanzo cha vurugu.

"Ofisa Mifugo na Mtendaji wa Kata nataka kuona wafugaji wote walioingia kinyemela wanaanza kuondoka, na wafugaji wengine mnaobaki mkiendekeza vitendo hivi nataka niwahakiki-

shie nitawaondoa mmoja baada ya mwingine," alifafanua.

Mmoja wa wafugaji wilayani Kilwa, Kidole Hababa alisema ili vitendo hivyo viweze kukomeshwa ni muhimu serikali ikawaita wazee wa wafugaji ili washirikiane nao kwa sababu wazee hao wanawafahamu vijana wanaofanya vitendo hivyo, watatumia njia zao za kimila kuwawajibisha.

Katika hatua nyingine, Waziri Ndaki aliwataka wafugaji kushiriki katika kusajili mifugo yao huku akiwahimiza kuanza kumiliki maeneo yao ya kufugia akiamini kuwa wakifanya hivyo itasaidia kupunguza migogoro baina yao na wakulima kwa kiasi kikubwa.

4,924>> Ngo'mbe walioapatiwa chanjo ya ugonjwa wa vipetele

Ngo'mbe wapatiwa chanjo kudhibiti ugonjwa wa vipetele

Na JUMBE ISMAILY, Tembo

HALIMASHABURI ya Wilaya ya Harung, mlimi Mnyara imetoa chanjo ya ugonjwa wa vipetele vya ng'ombe kwa ng'ombe 4,924 kote mwa mwaka 2021 hadi mwaka 2022.

Mkurugenzi Mwendaji wa Halmashaburi hiiyo, Elizabeth Lusingu alibainisha hayo wakati mwa wli na kutafanua ng'ombe 2,279 walioapatiwa chanjo hii mwaka 2019 na 2,645 walioapatiwa mwaka 2021, huku

mweka jina hukuma walioapatiwa huku hiiyo.

Kiwaka Bajana ng'ombe 4,924 walioapatiwa chanjo hii ndani ya mwaka hii hii ni kuti ya 380,746 walioapatiwa kupatiwa huku hiiyo katika kipindi hicho.

Jumla ya ng'ombe 389,746 walioapatiwa kupatiwa chanjo ya ugonjwa wa vipetele vya ng'ombe lakini kwa sababu mbalimbali kama hali hii, badala yake kutawachanya 4,924 wakati hii.

Akifafanua zaidi malingi walioyapewa ya chanjo hiiyo

kipindi cha miaka mitatu mkurugenzi huyo alisema kwa mwaka 2019 hadi 2021 walioapatiwa kufanya ng'ombe 124,345 kwa mwaka.

Kufuru chengamoto katika chanjo hii alisema baadhi yan walioagema kupatiwa bure wengine walioamsha mifugo wakati wa chanjo na shaba wa vitendo kazi kwa wataalamu kupatika chanjo muendeleo ya vijiji.

Naye, Ofisa Mifugo na Uvuvi wa Halmashaburi ya Wilaya ya Harung, Kenneth Ngadate alibainisha endapo mifugo haliapatwa chanjo ya kukinga na ugonjwa huo, kuna madhara yanayoweza kufikiwa.

Alisababisha madhara hii ni kutopakana maoko ya mifugo ya ng'ombe vifo endapo ugonjwa huo utatoka.

Kwa mifugo wa Ukarita ya Halmashaburi hiiyo, wa ng'ombe 282,111, mbuzi 192,300, kondoo 102,751, punda 17,501, nguruwe 10,019, mbwa 17,501, paka 9,927, sambara 9,641, kuku 279,922, kanga 594 na bata 155,797, huyo kufanya idadi ya mifugo kufika 1,078,064.

SUMA JKT kujikita zaidi kilimo cha umwagiliaji

KUJIKITA muafrika hii ya miaka 41 siku kuanzishwa kwa Shamba la Uzoaji Mji la jiji la Kijerani Taifa (Suma JKT) jiji hii kuanzishwa kuanzishwa kupitia katika kambi cha umwagiliaji badala ya kutegemea mji.

Umwagiliaji wa kufika lengo hii kuanzishwa mchakato wa kijiwa hii katika shamba la jiji hii kuanzishwa 3000 ilikuwa eneo la Mji, wakati Mombasa.

Kambi Naibu Mkurugenzi Mwendaji wa Suma JKT, Karim Shua Lupi alisema hayo mawazo mwa wli jiji Dar es Salaam, katika Maonyesho ya Ujuzi wa Biashara ya Kimataifa Dar es Salaam (DIT).

Kilimo cha umwagiliaji ndicho chenye tija zaidi badala ya kutegemea

Kilimo cha umwagiliaji ndicho chenye tija zaidi badala ya kutegemea cha kutegemea mji. Kipindi kilimo hiki kutafanua mara nyingi kwa mwananchi mmoja.

Kambi Naibu Mkurugenzi Mwendaji wa Suma JKT, Karim Shua Lupi

cha kutafanua mwa kupita kilimo hii kutafanua mara nyingi kwa mwananchi mmoja na hii sawa kutafanua mara mara yeta alisema.

Aliongeza miaka 41 ya kuanzishwa kwa shamba hii, Karim Lupi alisema Suma JKT imesindwa kuuguli zaidi za sekta za ujenzi, kilimo na ufugaji ambako zimelikuwa na tija na kuanza kipato cha mwananchi mmoja mmoja.

Aliongeza kupita sekta ya kilimo, ndani ya miaka hiiyo, shirika hii limekuwa ikipitishwa na mtraki wa kuzaa matrekta ya kuanza yaliyokuwa mkombozi kwa wakulima kwa kuzalisha matani yao kwa wingi kwa kutumia zana bora.

Katika sekta ya ufugaji alisema wanafuga samaki kwa kiasi zaidi, hali inayotaka kukuza pato la bafa na la mfu mmoja mmoja na wanawamunga uwezo wananchi ufugaji bora wa samaki.

MIFUGO

Ofisa Mifugo na Uvuvi wa Halmashaburi ya Wilaya ya Harung, Kenneth Ngadate (kati) anafanyia mifugo wakati wa chanjo ya ugonjwa wa vipetele vya ng'ombe. Mifugo hiiyo ni kutafanua mara nyingi kwa mwananchi mmoja.

Mkuu wa Idara ya Biashara wa NMB, Alex Mgeni, akitoa maelezo ya namna ya kupata mkopo kupitia huduma ya Mahiko Fastu kwa wafanyabiashara wakubwa kwenye mtandao thabiti kwa ukuaji endelevu wa biashara, ili nao wakawaeleza wafanyakazi wao jinsi ya kukopa kupita simu zao. Semina hiyo ilifanyika katika Hoteli ya Malika jijini Mwanza. (Tribuna na Mpingo Picha Mwalimu)

Kanda ya Ziwa wahimizwa kuchukua mikopo ya uvuvi

Na Mwandishi Wetu

WANANCHI wa Kanda ya Ziwa, wameendelea kuhamishwa kuchangamkia mikopo mbalimbali ikiwemo ya boti za uvuvi ili kuchangia ukuaji wa uchumi wa mtu mmoja mmoja na taifa kwa ujumla, kupitia sekta ya uvuvi.

Mkuu wa Idara ya Biashara wa Benki hiyo, Alex Mgeni wa Benki ya NMB, alitoa rai hiyo mwishoni mwa wiki wakati wa mkutano wa mtandao thabiti kwa ukuaji endelevu wa biashara.

Mkutano huo ulitandaliwa na NMB na kuwakutanisha wafanyabiashara wakubwa wa mkoa wa Mwanza, kofadili masuala mbalimbali, ikiwemo upatikanaji rahisi wa mikopo ya benki hiyo, kwa ustawi wa biashara zao.

"Tumeshatua mikopo ya aina hii Zanibar kwa ajili ya uvuvi na utalii. Boti zinatunika kubeba watalii," alisema na kuongeza kwamba

Ewa Kanda ya Ziwa, Benki italeti mikopo ya boti za uvuvi, lakini endapo kuna mahitaji pia ya boti za utalii, NMB itaweza kufanya hivyo.

Alisema rasionalni na mtaji wa Benki vinakuwa kila mwaka kiasi kwamba sasa ina uwezo wa kukopesha hadi kiasi cha sh. bilioni 250 kwa mtu mmoja. Kwa mujibu wa mgeni, kwa sasa rasimwali za Benki ni sh. trilioni 87 na amana za wateja sh. trilioni 6.6.

Washiriki wa mkutano hao, ikiwemo Mshauri wa Masuala ya kodi katika kampuni ya Onduchi Associate, Nicus Nibengo, alichangia kwamba wafanyabiashara wote wanafahamu kulipa kodi bila shuruti ni wajibu wao, lakini serikali iendelee kuweka mazingira rafiki.

Allishauri kushuka kwa kiwango cha kodi ya ongezeko la thamani (VAT) kutoka asilimia 18 za sasa hadi 15, kama ilivyo kwa nchi ya Kenya ili wawekezaji wa Tanzania waweze kuhimili uhududani katika sekta ya biashara.

"Kwa sasa mahindani wetu mkofwa ni

Kenya. Kiwango cha VAT tschini Uganda ambacho ni asilimia 16 hakifusumbui sana," alisema.

Alitoa pongezi kwa muandaaji wa mkutano huo ambao ulitoa fursa kwa wafanyabiashara hao kufufua thambo mtezi kwa ustawi wa biashara zao, ikiwemo utoaji mikopo ya vifaa vya kufanya kazi, utunzaji kumbukumbu za biashara pamoja na ulipaji bora wa kodi.

Akiifunga mkutano huo, Mkuu wa Mkoa wa Mwanza (RC) Mhandisi Robert Gabriel, ajiwekaribisha wafanyabiashara hao kuwekeza hasa katika sekta ya utalii, uvuvi na kilimo, akasema.

Tayari serikali imeandaa maseno ya ufugaji wa samaki wa viziwa katika Ziwa Victoria na mtundombiro yote muhimu imeshawekwa.

"Tunasubiri wawekezaji tu. Lakini pia tunaweza kuwekeza kwenye kilimo cha kinkakati kweni ardhi ya Mwanza inastawesha kila aina ya mazao," alisema na kuongeza kwamba